Ե. 6613 1891 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՇՈՒՄԱՆ 32 ԻՆԱՅԻ ՍԿԻԶԲ ԱՌԱՋ. 1892 ՅՈՒՆՎԱՐ 8 ՇՈՒՄԱՆ Ե. 6613

40 ԿՈՊԵԿ

Մանցուկի Էվրեան

40 ԿՈՊԵԿ

ԵՒՄԻ ԳԱՌԷԹԱՆ

Բաղրատար իչին սէնէլիք Մէճիտ 7

Ջբանպաղ իչին » » 6

Բասբա իւճերէկի պիզէ աեիտ տիր

Իսթանպոլտա, Փիւրքճիւ խանընտա,

ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه‌ده باصلدی‌خانه‌سنده

استانبولده کورکجی خاننده آلتی قاده

واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظومهٔ افکار

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی

قره‌بت پانوسیان

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՊ Ս. ԳԱՆԴԻՍԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ս. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՏԻՊՈՒԹԻՒՆ Ս. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բուքարա Մինանդ օլմագ մինանէպէթի իլէ, Տոքթր Գեր. Տիմոթէոս եպ. վէ Արժ. վահան Մ. Վրդ. Յակոբեան, ժամա. Ցրէնկեանց Աբրահամ էֆ. ըէֆագ ալթը իլէ, Բում Բաթրիգ Խանէնսինէ կիսէրքէք՝ Բաթրիգ Նէսֆիթոս էֆ. հազր՝ նէզանինէ չըդմըշլարը՝ վէ մէճլիսի բուհանի վէ ճիւանի ազալարը տախի հազրը պուլունտուղվարը հալպէ, ըէմի թէպրիքի իյիա իսէրէք, իհթիրամա թը չազըմէ իլէ գազազ օլունմուշլար տըր։

Հէյկէթի մէղքիւրէ ավամէթ իթմէղ ուէն էվվել։ Բում ըէհապիյնի ըէֆագաթը իլէ, Ցէնէր Բաթրիգխանէսի քիլիսէսինի զիկարէթ իթմիշլեր, վէ Գեր. Տիմոթէոս եպ՝ էհալիսէ խիթապէն մուխթասար պիր նէթագ էյրատ խտէրէք։ Ս. Մինանդ եօրթուսունու Ս. Պատրիարք հազր. նամընա թէպրիք իթմիշ տիր։

Գեր. Տիմոթէոս եպիսկոպոս վէ ամա. Աբրահամ էֆ. պատէհու Օրթաքէօյէ Պուլկար էղզարքը եօսէֆ էֆ.ի դիեարէթ վէ ըէսմի թէպրիքի իյիա իթմիշլեր տիր։

Արժ. Վահան Մ. Վրդ. տախի քէղա տիւն Բուսիա սէֆարէթխանէսինէ կիթմիշ, վէ Մինանդ եօրթուսունու լիէճլիւթ թէպրիք Ս. Պատրիարք հազր նին զարթը վիզիթինի զըրազմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՆԷ

Եըլպազը մինանէպէթի իլէ թարաֆը հազրէթի Բաշչահիսէն, Էվրօբա հիւքիմդարլարընա թէպրիքի հուվի թէլէգրաֆնամէլեր քէչիւէ պույրուլարագ, ճիւմլէսի թարաֆընտան պա թէլէկրաֆ պէեանը թէչէքքիւր օլունմուշ տուր։

Մըսրը Խրտիվի թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին վէֆաթ իթտիկի, պու կիւն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր։

Մ. ակէլմաքէրս, Պանարմա-Գոնգա խաթթընին ինչասը վէ Գասապա զըմէնտրֆէրինին իշթիրասը իչիւն պիր շիրքէթ թէչքիլ իթմիշ օլտուղունտան, ալաֆրանկա յունվարը 15 տէ Տէրսաաէթէ կէլէրէք, շիրքէթի մէղքիւրէնին նիզամնամէյի տախիլինի ֆիւքիչմէթի Սէնիէ իլէ պէրապէր իմզա իտէճէք տիր։

«Մանիթէօր» տէ օգունտուղունա կէօրէ, Սամսոն-Սիվաս շըմէնտրֆէր սահիպի իմթիազը պարօն Մագարը հագրը իմթիազընտան իսգաթ իտիլմիշ օլտուղունա տաեիր թիւրքճէ դազէթալարտա տէրճ օլունան հավատիս մուվաֆրգը հագիդաթ օլմաերը, իշպու շըմէնտրֆէր մէսէլ սի պունտան 3 այ ազտէմ հանկի նոգթատա իսէ հալէա զ նոգթատա պուլունմագտա, վէ պուիշ հիւքիւմէթի Սէնիէ իլէ սահիպի լիթիազը Մ. Մագարը պէ ինէրինտէ եազքնտա վէ թարաֆէյնէ մուճիպի մէմնունէնիէթ պիր սուրէթտէ դաթիքէն հալ ու թէսվիէ օլունճաղը իշիտիլմէքտէ տիր։

Կէլէճէք սէնէնին մարտընտան իթիպարէն, բոսթա բուլարընը եէնի թարզ թէպտիլի իլէ բոսթանէճէ շիմոմտէն իյճաղ իտէն մահէլլինէ թէպլիզաթը լազըմ պիլ իճրա, թէվզիֆաթա պաշլանտըը իշիտիլմիշ տիր։

Իքինճի օրտուսի հիւմանուն միւշիրի մէրհում Վէյսել բաշանը զէվճէսինէ 2.500 ղրուշ մաաշ թախսիս վէ իհսան պուրնուլմուշ տուր։

Երուսաղէմտէ պիր տաղ էմէյինտէ իճրա իտիլմէքտէ օլան հաֆրիեաթ էնասընտա, թէսատիֆէն պիր մաղարա զուհուր իտէրէք, տէրունինտէ ասաբը աթիդատան իբի մէղար իլէ սաեիր պաղը անթիդա պուլունմաղլա, հիւքիւմէթի մահէլլեէճէ իճրայի իյճապընա թէշէպպուս վէ իպթիտար իտիլմիշ տիր։

Արապ էսիրլէրի թիճարէթինին մէնի զըմընտա, ագտէմճէ Պրիւքսէլտէ ագտը իճթիմա իթմիշ ոլան միւխթէլիֆ գօնֆէրանսըն մուգաբիլէթընա, Բոր, թուգալ հիւքիւմէթի ինգիլիզաբ իթմէմիշ իտի իսէ տէ, էվրօբա դազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, պու քէրրէ Բորթոնգալ հիւքիւմէթի տախի օլապտէքի գարարլարը գապուլ իթմիշ վէ պու գարարրն Գորթէս մէճլիսինին նազարը թաստիգինէ արզը մուգարրէր պուլունմուշ տուր։

Շէհր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան գասիտեճի զատէ Զիեա պէեին մաաշը օլան 3500 ղրուշա 1500 ղրուշ տահա զամմ օլունարագ 5000 ղրուշա իպլաղ օլունմուշ, վէ կէչէնտէ վէֆաթ իտէն Ատիլէ Նէզարէթի Ումուրու ճէզաիրէ միւտիրի Շէմսէտտին պէեին մախտումունուն 500 ղրուշ մաաշլա Ատիլէ տաերէսինտէ իստիխտամընա, իրատէի Սէնիէ չէրէֆսուտաբ պույրուլմուշ տուր։

Տախիլիէ նէզարէթի միւսթէշարը Բէշիտ պէյ հազր. Նամիզաճլըընտան քէնպի աֆիէթլէ եարրն մագամը մէմուրիէթինէ թէշրիֆ իտէճէք իմիշ։

Սէլանիք հէվալիսինտէ գարը չօգլուղունտան տօլաեը եօլար գաբանըպ, միւվարէտաթ միւշքիլլէշմիշ, վէ Անատօլունուն հէր թարաֆընտա մուխալիֆ հավպլար հիւքմֆերմա օլտուղունտան, Անատօլու շըմէնտրֆէրի խաթթը ամէլիեաթը, պիզզարուբ թասթիլ իտիլմիշ տիր։

* * *

Էվվելքի կիճէ բէք չօգ գար եաղմըշ օլմաղլա, էնտիրնէ իլէ Զօրլու արասընտա շըմէնտրֆէն խաթթընը պիր իքի եէրի պօղուլուպ, էվվելքի ագշամ պուրատան հարէքէթ իտէն թրէն Բավիլքեօյ իլէ Ուզզն քէօրիւ միւեանընտա 257 քիլոմէթրօ վէ 800 մէթրոտա քէօմիւր արապասը վէ իւչ արապա խաթտան չըգմըշ իսէ տէ, նուֆուսվար զաեիաթ օլմամըշ ատը։

Տիւն սապահ Սիրքէճիէ միւրուտի լաղըմ կէլէն թրէն Գուլէլի Պուրկազտա թէվագգուֆա մէճպուր օլմուշ, վէ քէմալի կէքմի իլէ եօլուն թամամլէնէ տէվամ իտիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Շըմէնտրֆէր գամիսէքի Գումպարի էֆ. գազանընը պուրէթի վուղուտունու թահգիգ իթմէք իչղրէ Բավիլ քէօպրիւնէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանը վէ Շարգի Ռումէլի էհալիսինէ սանթէ թաբու սէնէտատը վէ վէքեալէթնամէ թանզիմ վէ իմա իթմէլէրինտէն բոլաեը միւթթէհիմ պուլունան, սէնէտանի իտարէսի մէօհրտարը Հաղդը վէ Սաատուլլահ հօճա վէ արզուհալճը Տէրվիշ վէ Ալպտի վէ Հիւսէյին Հիւսանի վէ Արիֆ վէ Էմին էֆէնտիլէր փէլ Ահմէտ չավուշուն սօն մուհաքէմէլէրի տիւն իճրա օլունարագ, Հաղդը էֆէնին 10 վէ Սաատուլլահ հօճանընը 11 սէնէ միւտտէթլէրլէ գալէպէնտա վէ Տէրվիշ էֆ. իլէ Արիֆին պիրքէր կէնէ հապս իտիլմէլէրինէ, վէ Հիւսէյին Հիւսանի վէ Ապտի վէ Էմին էֆէնտիլէր Ահմէտ չավուշուն պերաեէթի զիմմէթլէրի իլէ թախլիեէյի սէպիլլէրինէ ճինայէթ մահքէմէսինճէ գարար վերիլմիշ տիր։

Էվվելքի ագշամ, Պէշիքթաշ թրամվայ արապասը, Պէշիքթաշը պաղչէպանը Անաջնու չինէեիպ գասըրընտան վէ պիր իքի մահէլլինտէն այըը սուրէթտէ ճէրհ իլէմիշ օլմաղլա մէրգումա, տիւն սապահ էսէրի ճէրհտէն վիւրմէէսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

Իզմիրտէ պիր ատա ճիվաբընտա պարատա օթուրան «Փիւնո» նամվարջուն եօլճուլարընտան պիրի գապտ էնասընտա զիեատէսիլէ գօրգմուշ օլմաղլա, պիր ազսընրա միւթէէսիրէն վէֆաթ իթմիշ պիր։

Իսկիւտարտա գատընը պիրիսինին պուլունտուղու խանէնին 8 մէթրօ իրթիֆաընտա պիր բէնզէրէսինտէն քէնտիսինի աշաղը աթմագ սուրէթի իլէ նէֆսինէ սուլի գատտ իյլէտիկի, վէ ֆագաէթ վէֆաթ իթմէնլիգ մէճրուհ օլտուղու հալտէ խասթախանէյէ նագլ օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Տիւն եուվան նամընտա պիր Պուլկար, Լանկատա քիլիբէ եօգուշղունտա մէյխանէճի Խրիսթօնուն մէյխանէսինտէ իշբէթ իտէրէք զիեատէճէ սէրիսօշ օլտուղու հալտէ, Պուլկար Նիգօլինին պաշընտան աղըրճա պիր սուրէթտէ եարալաեարագ ֆիրար իթմէքտէ իքէն, զապթաճա տէլտէսի օլունմուշ տուր։

Բէշթէ պիրինճի էմիլիէթ սանտըղը սէր վէզնէտարը Մ. Բիուսիսին 1 միլիոն 000.000 ֆիօրին իսթիկրազ իլէ, նէֆիսնէ սուդի գաստ. իթտիկինի եազմըշ իտիր։

Պաշ ատէմ միլիօնէր օլմագ իւզրէ թանըմըշ օլան վէզնէտարը գազինիսի քէնտիսի իչին դպիր էյլէնճէ օլուրպաս մէրգի իտի, մէղքիւր էմլիէթի սանտըղը մուսաեէնէ իսիյոռքէթ։ Բիւ ուսիվին նագտէն 60.000 ֆիօրին վէ Մաճառ էհամը օլարագ պիր միլեան ֆահվիլաթ իսթիլաս իթտիկի թէպէյիւնդ իմմիշ տիր։ Սանտըղդ տիկեր սէրմայաբընա աղգալանուլմամը օլանդա, գամէն մէղքիւր էմլիէթի յանտըղը ֆէվգէլատէ իթիլպար վէ սէրվէթի օլմագ հասէպի իլէ, պու զարարատան սոնա միւթէէսիր օլմամըշ տըր։

Ղարիսատան (եէնիշէհիր) ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, պիգ վագըթտան պէրու թէսալիատա ճայատուլուգ իճրայի հիւքմ իթվէքտէ իմիշ, ախիրէն եէղրնա պիր սալմըճը գօյմագ իսթէեիպ, իւզէրինտէ քէք ճիւզիպարա պուտուգլարընտան, դուշմագլարընը քէսմիշլեր տիր։ Պու կիւնէրտէ տէ 10 նէֆէրտէն իպարէթ պիր հղրնա ճէմ՝ սր դասը ցիս նամ պէօնիւք գատապաեը պասըպ, սէքէնէսինտէն պիր չօղունու տարա գալարըմըշլար, վէ էն զենկին քէօյլիլերինին խանէլէրինի քէնտիլերինէ ֆէսաթէքմէք իսթէմէեէն պիր չօպանը գասապ օրթասընտա գաթլ իթմիշլեր տիր։

Պու հայատուտար Կրաս ուսուլի թիֆէնտրէրէ միւսէլլահ օլուպ, չիմշիկէ գատար ժանտարմա իշպու չէդավէթի մէնէ վիգթէսիր օլամամը՝ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱՆ

Բէշթէ 5 յունվար. — Մաճար Բարլամէնթասունուն սէսիոն միւնասէպէթի իլէ դրաաթ օլունան նուրդու գրարիտէ, Ավարիա-Մաճարիսթան իլէ Ալմանեա վէ Իթալեա պէյնլէրինտէ մէվճուտ իթթիֆաքը, սուլհ ու միւսալէմէթին մուհաֆազասընը թահթը թէէմինէ ալտըղը իֆատէ վէ պէեան օլունմուշ տուր։

Ամթինա 5. — Եունան սապրդ բէյլիսի վիքէլասը Մ. Թրիգուբինին թահթը մուհաքէմէէ ալընմասը մէսէլէսինի թէտգիգ իթմէք իչղրէ, մէճլիսի մէղլուսան թարաֆընտան թէչքիլ օլունան գօմիսիօն, բէյլիսի միշարիլէյհին ատլեէ տիվանը ալիսի հուզուրունա ճէլպ ու իհզարընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Մարիտ 6. — Սբանեա գրալը եինէ սնզուգ ալթրագ խասթալանմըշ իսէտ, խասթալըղընտա հիչ պիր վէխամէթ կէօրիւնմէեօր իմիշ։

Պուքրէշ 6. — Բումանիա գրալընը Բալանցաեա վիսուլինի դազէթալար խապէր վիրիեօրլար։

Բէշթէ 6. — Ինթիֆապաթը, ժահը հալին 28 ինտէ իճրասը գարարլաշմըշըրմըշ տըր։

ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ՀԱՐՊԻՑՆԷ ՊԻՏՃԷՍԻ

Ֆրանսա մէճլիսի Անանընը դեկտ. 31 թարիխինտէ ագտ օլունան իճթիմաընտա, պէշ նէզարէթին պիւտճէլէրի հագդընտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ, վէ հարպիսէ նէզարէթի պիւտճէսի տախի պու միեանտէ պուլունմուշ տուր։ Ֆրանսանընն Անմանեա հուտուտունտաքի իսթիհքեամաթ իչուն 2 միլիոն 500,000 ֆրանգ թախսիսաթ դապուլինէ տաեիր հիւքիմէթին վագը օլան թէքլիֆի մէվզուու պահս օլտուղու սրբաագա, մէճլիս ազասընտան ժէնէրա ժաբի քէլտէ իպթիտար իլէ, իսթիհքեամաթ ինշասընա արթըգ նիհայէթ վէրիլիպ, քէնտի րէյինճէ տահա միֆիա օլան վէսայիլի միւթէհարրիքէյի թէտաֆիյէենին թագվիեսինէ չալըշըժաընը, վէ իսթիհքեամաթ ինշասը ուղուրունտա իսթիեար օլունանճագ մեսարիֆ բէք պիհուտ եէրէ ադրֆ իտիրմիշ օլանճաղընտան, պիւտճեեէ իտխալ իտիլէն սալիֆ իւզրիքը մէպալիղին եարը եարընա թէնզիլ իտիլմէսինի թէքլիֆ, վէ ինչասաթը մէզքիւրէնին պիր թագրմ իսթիրասաթը պիֆայիտէտէն իպարէթ պուլունտուղունու պէեան իթմէսի իւզերինէ, բէյլիսի վիւքէլա վէ հարպիեէ նազրրը Մ. տը Ֆրէյսինէ մուգապէլէթէն ատմիշ տիր քի։

«Իսթիհքեամաթըմըզը հէյեէթի մէճմուասը Ֆրանսաեա էմնու ասայիշին էն նիհայէթ տէրէճէսինի պախշ իտիեօր, մէճլիսի ասքէրինին բէյի պումէրքէզտէ տիր։ Կէչէն սէնէ Անմանեա հուտուտունու թէֆթիշէ մէէմուր պուլունան ժէնէրալ Պիեօ պունու կէօզիւ իլէ կէօրմիշ տիւր։ Դուվէյի միւթէֆարիքքէմիզի թէկերիա իշիւն հիչ պիր շեեի իհմալ իթմէմէք խուսուսունտա պէն տէ միւթթէֆիգ իւլ բէյ խէմտէ, մուհթէրէմ բէֆիգիմիզ պու պապտէ հէր կիւն պէօյիւք զալբէթլէր սարֆ իթտիկմիզի բէք ալէա պիլիր։

«Թէշքիլաթըմըզ կէրէք քէմիեէթ վէ կէրէք գուաբէթ վէ գուվվէթ ճիհէթինտէ արթմըշ տըր։ Մըգտար պէեանընա հաճէթ եօք տուր։ Պունլարրըն պազրոը մալիմ օլուպ պազրոը տա խաֆի թութուլմադա չալեան տըր։ Շուրասընը մաէլմէմեունիեէ տէրմիեան իտէրիմ քի, եալընը զ թօրճուլուգ խուսուսունտա էսպապը մինհաֆասմըզը էօյլէ պիր միւտ հիչ տէրէճէեէ վագ իթտիք քի, պու հալ Ֆրանսաեը լազըմ կէլտիկի սուրէթտէ նազարը իթիպարէ ալտրրթմադա մեհտար քըմուշ ադրը։»

Մ. Ֆրէյսինէնին պու պէեանաթը ալգըշլար իլէ հիւսնի թէլագդը իտիլմիշ վէ ժէնէրալ Ժարլի թէքլիֆինի կէրի ալմըշ տըր։

ՐՈՒՍ ՕՐՏՈՒԼԱՐԸ

Ռուսիա օրտուլարը հագդընտա «Ըվիդ Անսիդլօրէտիք» նամ բիսալէտէ տաթիտէքի վալիւմաթ տէրճ օլունմուշտուր։

Ռուսիատա, դուրատա տախիլ օլան 20,եաշընտան 43 եաշընա գատար օլանլար նիզամիեէ բէտիֆ վէ միւսթահֆըզ սընֆլարընտա խըտմէթի ասքէրիեէ իյֆատը իլէ միւբէլէֆ տիրլեր։

Նիզամիեէ բիեատէ վէ թօրճու սընֆլարընտա 5, վէ սիւվարի սընֆընտա 6 սէնէ, վէ բէտիֆ խըտմէթինտէ բիեատէլեր 13 վէ սիւվարիլեր 12 վէ միւսթահֆըզ խըտմէթինտէ բիեատելեր վէ սիւվարիլեր ալէսսէվլիեէ 5էր սէնէ իյֆայի խըտմէթ իտէրլեր։

Պէհէր սէնէ քէչիլտէ օլունան գուրա իլէ, խըտմէթի ասքէրիեէեէ 878,011 էֆրաա տախիլի գուրա օլմուշ իտուկի, 1890 սէնէսի ճէտվէլլէրինտէն միւսթէսնա օլարագ, Ռուսիատա թապի մէմալիքի սահիրէնին մէճմուու նուֆուսու, 112-115 միլեօնա եագընը տըր։ Սէնէտէն սէնէեէ նուֆուսուն թէզայիւտ իլլէտիկի, վէ թէզայիւտի նուֆուսուն սէնէվի իքի միլեօնա եագընը իտուկի, պէհէր սէնէ նէյը օլունան թահրիրի նուֆուս ճէտվէլլէրինտէն անլաշըլմըշ տըր։

Բիեատէ, սիւվարի, թօրճու եա խսթիհքեամ վէ էրքեանը հարպա մախսուս օլարագ, Ռուսիատա 5 մէքթէպի հարպիեէ վար տըր։ Պէհէր մէքթէպտէ 150 իլէ 200 արասընտա շակիրտան մէվճուտ տուր։

Լէտէլհիսապ, Ռուսիա տէվլէթի հիյնի մուհարեպետէ 2,800,000 ասքէր ճէմ իտէպիլիր։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Ռուսիատա պու սէնէ զուհուր իթմիշ օլան գրիպդ հասէպի իլէ, Անմանեանընն, թաեինաթը անքերիեէ իչիւն միհթաճ ծառուղու զէխտերի տերանպար իթմէկէ սարֆը զայրէթ վէ մեսաեի իթմէքտէ պուլունտուղու, պիր միւտաէթտէն պէրի կէօրիլմէքտէ տիր։ Պու քերրէ, «Կազէթ տը Ֆրանգֆորթ» նամ զազէթատա օգունտուղունա կէօրէ, Ռէն վէ Գօլոնեա վէ Մաեանս վէ Գոպլէնց վէ տիկեր պազը մէվզլէրտէքի իսթիհքեամաթը ասքերիեէ իհթիեաճաթը իչիւն, պիր խայլի մըգտար պուղտայ վէ չամտար ճէմինէ պաշլանմըշ, վէ Ռուսիատան չամտար իիսրաճընն թահթը մէնֆուիեէթէ ալընմասընտան պիր գաչ կիւն էվվէլ, Անմանեա հարպիեէ նէզարէթի նամընա միւպաեաաթա կիրիշիլէրէք, Անվերստ մուգիմ Ամերիգա թիւճճարը իլէ, նէզարէթի միչարիլէյհա մէէմուրլարը արասընտա մուգավէլաթ ագտ իտիլմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՄԷԷՄՈՒՐԻՑՆԻ ՍԻԵԱՍԻԵԼԻՍԻ

Ինկիլիզ զազէթալարը, Ինկիլթէրրա մէէմուրիկնի սիեասիեէսինտէն պազը զէվաթըն ախիրէն վուգու պուլան թաեէն վէ թէպտիլլէրինտէն պահն իթմէքտէ տիրլեր։

Տէվլէթի միչտարիլէհանը Բարիս սէֆիրի սապզը Լօրտ Պայրընը վէֆաթը իւզէրինէ, Բօմա սէֆարէթինտէն Բարիսէ նագլ իթմիշ օլան Լօրտ Տրֆրինին եէրինէ ինթիսապ իտիլէն Բէթրսպուրգ սէֆիրի սըր Բօպէրթ Մօրիեէ, «Ժուրնալ տը Սէն Բէթրսպուրգ» նամ զազէթանըն եազմըշ օլտուղու պիր պէնտի մախսուստան տախի նմանեան օլտուղու իւզրէ, Բէթրսպուրգիտա Ռուսիա էքսպէդիսիոնին թէվէճճիհ վէ մուհապէթլէրինի ճէլպ իթմիշ պիր զաթ տըր։ Միւմայիլէյհ թէճրիպէքտար վէ մահիր պիր տիբլօմաթ օլուպ, տիբլօմասի մէսլէքինէտէ նաբօլիտէ տուխուլ իթմիշ իտի։ Սոնրալարը Միւնիխ վէ Պէրլին սէֆարէթլէրի քիհթապէթինէ, վէ պատէհու Լիզպոն վէ Մատրիտ սէֆարէթինէ թաեին օլունմուշ, վէ 1884 սէնէսինտէ Բեժրսպուրգա կէօնտէրիլիպ, օրատա 7 սընէեի միւթէճավուզ իր միւտտէթ զալբընտա, իյֆայի մէմուրիեէթ իթմիշ, վէ հիւքիմէթի մէթպուէսի իլէ Ռուսիա տէվլէթինին մէճմունիեէթինի ճէլպ իթմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Ինկիլթէրրանընն Բէթրսպուրգ սէֆիրի լահզը, Լօրտ Վիվիան, էլեէվմ 57 եաշընտա տըր, միմահիէյհ Պէրն վէ Դօքէնհակ վէ Պրիքսել սէֆարէթլէրինէ պուլունմուշ տուր։

ՎԷՐԷՄ ԻԼԷԹԻՆԻՆ ԵԷՆԻ ՊԻՐ ՍՈՒՐԷԹԼԷ ԹԷՏԱՎԻՍԻ

Վէրքմի պիր գաչ հաֆթա զարֆընտա տէֆ ու իղալէ իթմէք իւզրէ, տօգթօր Գօսն տօգթ. Բիդ ա կինկի մէչհուր թապիպլէր թարաֆընտան իճրա օլունան թէճրիպէլէրին մաղհարը մուվաֆֆագըեէթ օլմամասը իւզէրինէ, աթըպպա, իլլէթի մէզքուրէեի ուղուն միւտտէթ թէտավի տահեմինտէ չիֆարէղիր իլլէմէնին չարէլէրինի թէհարրի իթմէկէ պաշլամըշլար տըր։

Էվրօքատա, ամբպպանընն վէրէմիլէրի Զուիցցերիատա վագը Ինկատիէն տաղընա կէօնտէրտիքլէրի, վէ վէրէմլիլէրին օրատա ֆէվգելատէ քէսպի դուվվէթ իլլէտիքլէրի մալիմ տուր։

Ամբպպա թարաֆընտան Խրա օլունան թէտգիգաթը ֆէնինիեէ, վէրէմլիլէրին Ինկատիէնտէ քէսպի դուվվէթ իլլէմէլէրի, հավանընն օրատա Օզոն թապիր օլունուր պիր բիմեէվի մատտեեի հավի պուլունմասընընն նէթիճէսի օլտուղունու խսպաթ իլլէմիշ տիր։ Օզոն վէրէմ միգրօպլարընը մահվ իթտիկի կիպի, գանըզլըղընն մէնբի թէէսիրաթը նօգթալո նաղարընտան տա պէօեիւք ֆանեինտէլէրի մուճիպ տիր։

Շիմարիեէ գատար հավանընն հավի պուլունտուղու Խէրէճէնտէ մէվատը ճուղրրէտէն Խալի Օզոն հանրլ իթմէք մումքին ծանամագտա իքէն, Բարիզին մէչհուր ամբպպասընտան տօգթ. տը Նակաթիէն Լապէ իլէ տօգթ. Օտէն, պու պապտէ իճրա իթտիքլէրի թէտգըգաթը մուբէմմէլէ սահեսինտէ, հավատա պուլունտուղու թէմիպիքտէ Օզոն խսթիհսալի չարէսինի քէշֆ իլլէմիշլէր, վէ պու ուսուլէ թէվֆիգ ան 3 սէնէտէն պէրու Ըարիզ խասթախանէլէրինտէ իճրա ծիունան թէճրիպէլէր մուվաֆֆագըյեէթի քամիլեեէ մաղհար օլմուշլար տըր։

Ամբպպայի միւմարիէյհիւմ, Բարիզ խասթախանէլէրինտէ խսթիհսալ օլունան նէթիճէլէրի մուվաֆֆագ ինեէթ բէհպիրի պիլէրէք, պու քերրէ հավաբ գրըն դայէթ մինթէտիլ օլան Ֆրանսանընն նիս չէհրի ճիվարընտա վագը Սէն Բաֆայէլտէ, վէրէմլիլէրի Օզոն վասթասը իլէ թէտավի էյլէմէք իւզրէ պիր տարիւթթէտավի աչմըշլար տըր։

Էլան 50 գատար խանթաեր ճավի ջան պու տարիւթթէտավինէն օտալարընտա, հավաեա հէր խասթանընն տէրէճէեի իհթիեաճընա կէօրէ Օզոն գարգըտրըլմըշ օլտուղու կիպի, սու վէ օվալամագ ուպուլու թէտավիլերի իլէ տէ գանսըզլըգը վէ սինիր զահիրլիկինի տէֆ իթմէկէ զայրէթ զլունուեօր։

Սէն Բաֆայէլտէ.քի տարիւթթէտավիտէ պուլունան ումումի խասթալարընն շաեանը մէճՀունիեէթ պիր հալտէ օլտուղալարընը «Թայմզ» զազէթասընընն Բարիս մուխբիրի Մ. տը Պլօվից մէզքիւր զազէթաեա եազմըշ տըր։

ՄՈՒՀԱԳԷՄԻ

ՎԻԼԼԱ ՐՕԶԱ ՖՈԱՃԻԱՍԸ

ԳԱԹԼ ՎԷ ՍԱԽԹԷՖԵԱՐԼԸԳ ՎԷ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸԼԸԳ

Մարսիլեատա Թապ ուչնէչը օլունան «Բըթի Մարսէեէ» զազէթասը, Պուշ-տիւ-Ռօն մահքէմէյի ճինաեէթինտէ ճէրէեան իտէն, վէ պալէատէքի սէրլէվհատան անլաշըլտըզը վէհէ, գաթլ, սախթէքարլըգ վէ ոլանարբըճըլըգա միչթէալիգ պուլունան միհիմմ պիր մուհաքէմէ հագդընտա էքստէն 21 դեկտ. թարիխյէ, պա թէլէկրաֆ ալտրզը թաֆսիլաթը տէրճ իթմիշ օլմաղլա, թաֆսիլաթը մէզքիւրէ էհէմմիյէթինէ մէպնի պէրվէճճի ադի, թէրճէմէթէն զազէթամըզդա նագլ ու տէրճ օլունուր։

Սապտհլարէն սահթ 8տէ պիր թագրմ էհլի մէրագ Բա-Բէրաիս ճինաեէթ մահքէմէսի տիվանխանէսինէ ոլտրմաղա պաշլաեըպ, մահքէմէ տաեիրէսինէ կիրմէք իչիւն գաբուլատա վուրմագտա, վէ խատէմէլէր իսէ դարբուլարը աչմամագտա փարար իթմէքտէ իտիլէր։ Մարսիլեատան մահրեմէսէն կէօնտէրիլմիշ պիր թալէպէ հէյեէթի կէօրիւլմէքտէ իտի։ Ֆէվգելատէ չէտիտ էմրլէր վէրիլիպ, զազէթաճըլարըն մահքէմէ տաիրէսինէ տուխուլ իչիւն պիրէր բուխմաթնամէյի մախսուս հաեիզ օլտուգլարը կիպի, բէյլին էֆ. տախի անլէրէ մէճլիս քիւչատ օլունմազտան էվվէլ, բիեաեէթի լազըմէտ գուսուր իտիլմէսինի թէնպիհ իթմիշ տիր։

Ալաֆլը սահթ տօգուզա չարեէք գալարագ սամիմանուն միւմթազ գըսմը մահքէմէ տաեիրէսինէ տուխուլ լուիպ, զազէթաճըլարա մախսուս օլան մէվզլարը տօպմուշ, վէ Մարսիլեա զազէթաճըլարը գալթը մուհաքէմէեէ հազըրլանմըշլար տըր։

Էքս, Ամանդ Հալու, թանվէ Ցեղ զազէթալարը մուխալիֆլերի իլէ, Ֆրանսանընն միւխթէլիֆ էնալաթընտան վիրուա իտէն տիկէրպիր թագրմ զազէթա մուխպիրլերի տախի հազըր պուլունտուգլարը կիպի, պիր չօգ ավտգաթլար տակէրմիշլեր, վէ մահքէմէնի խընճաքընճ գալագալարդ խսթիլգ իթմիշ իտի։

Հէյեէթի մահքէմէ հուզուրունտա պուլանան մասա իւզերինտէ, մագթաեէնին կիճէլիի պուլունմագտա իլի։ Վէ մասանընն ալթընտա գանմուշ օլան պիր քէբէթտէ, գամիլ Դուրնուեսաեիա պագը էլպիսէ, տեմիրէ բարշարը, տեֆթերլեր վէ դալգինիա պուլունմագտա իտի։

Նիհայէթ պիր տօլապ տերգընինտէ պիր բարաղան իլէ ադմուլէնին գաֆասը թասընընն պիր բարշասը պէլունմագտա իտի քի, պունլարընն էնտայի մուհամաթտա «ժիւրի» հէյեէթինէ կէօսթէրիմէսի լազըմ գելմէքտէ իտի։

Պիխասսա բաբաղան հեր քէտին ալիդգաթընը ճէլպ իթմէքտէ իտի, պիչաքէ հալվան ճինաեէթէ եալընըզ քէնտիսի գուրպան կիթմէմիշ տիր, Ֆուրնունգան պէեան իթտիկի սուրէթտէ բաբաղանընն թէլէֆ իտիրմիգ իտիլմէսինի անչամագ իւզրէ, տիկեր 50 գատար բաբաղանընն տախի իթլաֆը լազըմ կէլմիշ տիր։

Սահթ 9տա էֆալի քէնտիսինէ մախսուս օլան մահէլլէ մուհահէմէ իլէ խընճախընճ տօլմուշ, շահիտլեր ալելաճէլէ վէ կիւրեւթիկ իլէ քէնտի մէվզլէրինէ տօղրու կէլմիշլեր, վէ «ժիւրի» հէյեէթի ազալարը տախի քէնտիլերինէ մախսուս օլան մագամարը իշղալ իթմիշլեր տիր։

Բարիս տավա վէքիլլերինին ճէմիհէթի ազասընտան մէչհուր ավօգաթ Մ. Շանրի Գուլօմ լիէճլիու մաղլանա բայթախթտա գալմըշ օլան Մ. Լակէր եէրինէ, նէզտինտէ քեաճիպի պուլունուղու հալտէ Ֆուրնունուն միւտաֆաա վէքիլի նասպ օլունտուղու կիպի, Մարսիլեա ավօգաթլարընտան Մ. Կիէն, Գիէմանանէնին գարընընը, վէ Մ. Մասսն տախի Մ. Աբրահամնոզ միւտաֆէա իթմէքտէ իտիլեր։

Պու նարա նազարը տիգգաթը ճալիպ օլան պիր հարէքէթ վուգուա կէլիպ, գաընլար սանտալեալարընա եէրլէշտիքլէրէթ կիպի, ֆիւթթէհիմէյտէ քէֆաղաթլարընտա ժանտարմաներ պուլունտուղու հալտէ մահքէմէեէ կէլմիշլէրտիր։

Ֆուրնու էվվէլա մահքէմէեէ կիրտի, մէրգում օրթա պիլու, պէտ չէհրէլի, պուրմա պըրերգլիտի, վէ զէքեպէթ իւզրէ կէօղլերի բարլամագտա իտի, վէ իւզերինտէն թէմիզ պիր ճաքէթ կիեինմիշ իտի։ Մերգումլեն էլինտէ ուզուն վէ եուվարլագ պիր բաքէմլէ պիրտէ տէֆֆէր պուլունմագտա իտի։

Ֆուրնու մահքէմէեէ միւվասէլէթ իտէրէք միւտաֆաա վէքիլինի կէօրունճէ կիւլիւմսէմիշ, վէ միւմարիէյհվէ պիր տաղիզա կէօրիւշմիշ, պատէհու մահքէմէ սալօնունդան էթրաֆընա կէզգիկեգտիրիպ ավօգաթընա գուրշուն գելէմէյ եազըմըշ պիր քեաղըտ բարշասը ժիրմիշ տիր։

Ֆուրնգունգ եանընտա, եալընըզ պիր ժանտարմա իլէ այրըմըշ օլտուղու հալ-

տէճ Ալտիսոն պուլունմագտա իսի։

Գլէմանսէնին գարբոսը նամ դարը պիր քէսէնէ չէ բիլիր, կէօղիւնիւ մահքէմէ հէրմէնինէն սերբմամագտա իսի, մերգումէ եօրմու էլպիսէլերի կիմինմիշ օլան պիր իշտամէթ քեար քէճիլիւ գարը սընա պէնզէմէքտէ, վէ եուվարլագ վէ թագէ չէհրէլի իսի։

Դէպ։ 21 բաշ էրբէք

Ըէյիճ թրէնքիէ իլէ աղալարտան Լիոն վէ Բրօալտան իպարէթ օլան մահքէմէ հէյեթդ սաաթ 9ու 20 կէչէրէք մէճլիս օտաբնա կիտէր։

Միւտտայիի ումումի Մ. Շարլ Ֆիւրպի քէնտի մագամընա կէչէր։

Ղէյիս էֆէնտի միւթթէհիմլէրին հիւվիյէթինի թէտզրա պաշլար։

Սիցվալ։ — Գուրնու, աեագա գալդընըշ սիզին իսմինիզ Գուրնոֆ մուտուր։

ձէվապ։ — Գուրնու Օկիւաթ-էթիէն։

Ս։ — Սիննինի՞զ։

ձ։ — 38 եաշընտաեամ։

Ս։ — Սէնաաթընը՞զ։

ձ։ — Թէվգբֆ ալունմազտան էվվել, թրամվայ գօնտուքթէօրիւ իսիմ։

Ս։ — Սիզ Գօնսթանթինտէ՞ մի ասզմուշտուզ։

ձ։ — Էվվէթ, բէյիս էֆէնտի։

Ս։ — Է յ սիզ, Արտիսոն։

ձ։ — Իսիմ Արտիսոն Նիգօլա օլուպ, 52 եաշընտա գախիրէ թիւճաարրեամ, Իթալիատա Տիանօ-Պօրէլլօ չէհրինտէ սոգմուշ օլուպ, Մարձիլիատա իգամէթ իտէրիմ։

Ս։ — Գլէմանսէնին գարբոսը՞ իսմ ու չէ՞ճրէթինիզ նէ՞ տիր։

ձ։ — Լօժէնի Ժարէպ, Գլէմանսէնին գարբոսը, վէ 25 եաշընտաեամ, էպէլիք իտէրիմ վէ Տիժօնա սոգմուշում։

Պատէհա-Ժիւրի հէյեթի աղալարընա նօգչան օլուպ օլմատըզ մահքէմէնէ կագարը թէտզրատէն կէչիրիլիպ, իշպու մուամէլաթը իպթիտաիէ ալագէջ իքմալ բէյս միւթթէհիմլէրէ օգունաճագ էվրագա տիգդաթ իթմէլերինի ճիսթար իլէ զապթ քեաթիպի Մ. Քլէյնէ էմր վիրմէսի իւզէրինէ, միամալէյհ էնէքէք աէալէ վէ սիբաթլը պիր սուրէթլէ իթհամ մագզաթա ազբյա իթհամնամէսի օգումազա պաշլամըշ աբբ։

Իրհոֆտա

1891 սէնէսի մայիսինին 6սընտա էօյլէտէն սօնրա սաաթ 1 բատտէլերինտէ (ալաֆր.) Անտում աալիրէսի բօլիս գօմիսերի, Օրիոլ տէբէնինտէ Բօզա Նամ ազիֆինէտէ սաքին Գուրնու ֆամիլեասը. Նէզտինտէ խըտմէթքեարլըգ իթմէքտէ օլան 23 չաղլարընտա պիր կէնճ գըզըն, քիչիւք պիր հավուզտա պօղուլմուշ օլտուզունու, վէ հավուզտան նաչը չըգարըլմըզընը խապէի ալարագ, միամալէյհ տերհալ մահէլլի վագաեա կիտիպ, ֆիլհագըգա պօղուլմուշ օլան կէնճ գըզըն նաչը, չըգարըլմըզը հավուզուն էնիւնտէ, եէր իւզէրինտէ սերիլմիշ օլտուզու հալտէ կէօրմիշ տիւրլի Բօլիս գօմիսերի պու վագաեաը մուճիպ օլմասը միւհթէմիլ օլան կէպէպլէրի ապաշտրըրգտա, Գուրնու ֆամիլեասը թարաֆընտան պէ՛ պապաէ վէրիլէն իֆատաթա նազարէն, մերգումուն սապահլարընը այֆիլեէտէն սաաթ 8 պուչուգտա տիչիրը չըգըպ, խըտմէթքեարլարընը ատզ սէլիմէվնէ պըրագըպ չէհրէ էնմիշլէր, վէ սաաթ 11 պուչուգ բատտէլերինտէ ամանէթլէրինտէ, գըզըն հէմ չօճուգլարընը օ մահէլլէտէ պուլունան բահիպլէրը մէքթէպինտէն կէթիրմէմիշ օլտուզունու վէ հէմատ էօյլէ թաամը իչին ճիվար սաթըճըլարտան պիրինէ սիբարըշ իթտիրլէրի մէէքիլաթը ալմամըշ պուլունտուզունու, վէ սլաղչէ դաբուսունու պիհնատ եէրտէ վուրտուգլարընը կէօրիւնճէ, գըզըն պաչընա պիր գաղա կէլմիչ օլմասընդան չիւպհէլէնիպ գօմշուլարտան սկը մէրտիվէն իսթէեէրէք, անդէրտէն իքիսինին մուամէնէթիլլէ տուվարտան աչրպ պաղչէեէ կիրէրէք, պիհատ եէրէ մէզպուրէնի չաղըրտըգվարընը, վէ նիհատէթ քէնտիսինի հավուզտա պօղուլմուշ օլտուզու հալտէ կէօրտիւքլերինի, վէնաչը իպթիտա միւշահէտէ իթտիքլէրինտէ, մէզպուրէնին հէնուզ պիր էլինէ մէնտիլ սարըլմըշ օլուպ, եանընտա վէ եիւզիւ թարաֆընտան սուլզերինտէ բաբաղանլարընը պօղուլմուշ օլտուզու հալտէ թէքլիֆ օլմուշ իտուկինի, վէ ջէ՛ հալ մէզպուրէնին պաղէն վագը օլտուզու կիտի, դաֆէստէն ֆիրար իտէն բաբաղանը գօմալաերպ թուրթմագ իւզրէ հավուզուն էթրաֆընտա պուլունան քիչիք աղանլարը գաբընա կիզլէնէրէք աեաղը գաերպ հավուզա տիչիպ պօղուլմուշ օլտուզու ֆիքրինէ քէնտիլէրինի զահիպ իթտիրտիկինի, վէ եիւքսէքտէ պուլունան գաֆէսին գաբուսու ֆիլհագիգա աչրգ օլուպ, եէմիթք տէվրիլմիշ իտուկինի, վէ եէրտէ պիր զաղէմա պուլունմասընդա նազարէն, մէզպուրէնին բաբաղանը արգաաընան ալելահէլէ գօշմասընանանէ չէթ ֆիթտիկի անլաշըլմըզընը. վէ Անանանընդպաչը արգասընտա պիր ճէրիհա պուէլունուպ, պէնտան քեարէթլի գան ագարագ, պու իսէ հավուզա տիչիկիւ վաֆգբթ պաչընը շիտատէթլէ թաչա չէրբարագ սերսէմէնմիշ, վէ չու սուբէթլէ բէք տէ տէրին օմմանան հավուզտան չըգարամաերպ պօղուլմուշ օլտուզունա տէյալէթ իթտիկինի պէեան ու ինֆատէ իթմիշլեր տիր։

Բօլիս գօմիսերի թարաֆընտան ճէրպ իտիլէն սագթօրա կէլինճէ, միամալէյհ սաաթ 2 պուչուգ բատտէլերինտէ միամատէլեմ իչտիպ, իճրաաեի մուայեէնէ իթտիքատէն սօնրա, իչին պիր գազատան խպարէթ օլտուզունու պէՀլիմիշ տիր։

Ալընան մալիմաթտան անլաշըլմըզընա կէօրէ, իլք ֆարագիեաթը մուղաեերի օլարագ, Անանա Ֆօր գազատէն էօյմէեիպ, Գուրնու թարաֆընտան գամիլ օլունմուշ, վէ զէվճէսի տեեի թանընլմըզ օլան գաբը քէնտի Դեբէոի օլուպ, Գլէմանսէնին գամբրսը օլտուզու, վէ մէրգումէնին, Գուրնունուն իչպու ճինանէթի իճրա իթտիկի մըրատա, մուամէվէնէթտէ պուլունտուզու թահագզուգ իթմիշ տիր։

Գուրնու, Գլէմանսէնին գաբրսը իլէ 1890 մէնէսի յուլիսինտէ միւնասէպաթ բէյտա իլլէմիշ իսի։ Մերգում, հէր նէ գատար քէնտի գաբրսը հաեաթտա իսի իթէտէ, Գլէմանսէնին գաբրսընա գօճա սընը թէրբ իլէ քէնտիսիլէ եաշամասընը թէբլիֆ իթտիքտէ, գաբը, իպթիտայի էմրտէ պունա մուվաֆագաթ իթմէեիպ, անճագ մուախխէրէն 1891 սէնէսի յանվարընտա, Գուրնունուն գաբրսը էօյմէմի իւզէրինէ, քէնտիսինէ ֆարմըշ, վէ գաբը գօճա կիպի եաշամագտա պուլունմուշլար տըր։

Գուրնու գաբրսը հագդընտա զիեատէսիյէ սուրի մուամէլէտէ պուլունմագտա իսի, հանթթա վէֆաթընտա մերգում ճէնագէ մէտարիֆինի պիլէ թէսվիեէտէն իմմինանֆմիշ օլմաղա, ասհապը խայրբրտան օլան գօմշուլար հէրֆանէ իլէ ճէնագէ մէսարիֆինի իթա էթմիշլեր տիր։

1890 սէնէսի հոկտեմբերինտէն պէրու Գուրնու գօնտուքթէօրիքէ թրամվայ շիրքէթինէ կիրմիշ իսի։ Մերգում սերվէթ սահիպի օմատըզընտան, Մարսիլեատա թանըլմամըշ օլան, վէ ինինի պուլուզէ վարմամըշ պուլունան պիր կէնճ գըզա 100,000 ֆրանգլըգ պիր էօմիւր սիկուրթասը բօլիցասը ագտ ու իմզա իթտիրմէք, վէ մուախխէրէն միւտիրինի թանըտըզը պիր ինկիլիզ գումբանեասընա սաաթմագ իւզրէ, 1,500 ֆրանգլըգ պիր մէպալա լիւզումի օլտուզունու Դեբէոինէ պէեան ոչ իյդահ իթմիշ, վէ չու սիկուրթա թասավվուրու հագդընտա, զախիրէ թիւճաարը Արտիսոն նամ չախտա պուդնտան պահս իյլէմիշ, վէ լաքին իքի տէֆա Արտիսոն քէնտի թէքլիֆինի բէտտա իթմիշ տիր։ Պունտան իւզէրինէ Գուրնու մէնբէսինին թէվասսուլթունա միւրաճաաթլա, մերգումէ Արտիսոնա 1100-1200 ֆրանգ սարֆլէ իշտէ մուվաֆֆագ օլաճաղընը պէեան ու իգնա իլէ, մերգումու քէնտիսինտէն թալէպ օլունան մեպլաղը իթտեէ մեճպէնը իթմիշ տիր։

1891 սէնէսի մարտը 20ինտէ, Գուրնու «Լա Ֆրանս» գումբանեասը ոճէնրէսինէ միւրաճաաթլա, ֆօմէնտու պէյլերինտէ թագսիմ օլունմագ չարթըյլա, 100,000 ֆրանգա պիր կէնճ գըզը սիկուրթաեա գօյմագ թէքլիֆինտէ պուլունմուշ, վէ լաքին գըզըն նէ իսմինի վէ նէ տախի տարէսինի վիրմէեիպ, անճագ պիր գօմանտանընդ Դեբէոի օլտուզունու, վէ պինաէն ալէյհ, սահիպէյի սերվէթի պուլունտուզունու պէկան իյլէմիշ տիր։ Պու թէքլիֆ ճէնթթէ թարաֆընտան դագզդ օլունուպ, Գուրնու պաչ կէնճ գըզը թահարբիեէ պաչլամըշ տըր։ Քէնտիսինէ բէք չօգ գըզլար թագտիմ օլունմուշ իսէ տե, քէնտիսի Աննա Ֆօր նամ գըզը հագդ իսիպ, մերգումէ տախի 1891 մարտը 27ինտէ, 35 ֆրանգ մաաշլա մերգումուն խանէսինէ ըշտիրթքեարլըգ կիրմէկէ ըրզա կէօսթերմիշ տիր։ Գուրնու վէ Դեբէոի Սէնագ սօգաղընտա, իչինճի գաթտա 11 նիւմերօտա մէֆրուշ պիր սալօն իլէ պիր թուալէթ օտասը քիրալանըպ, խանէ սահիպէսինէ օրատա քէնտի մէքթուպլարընը ախզէ մէէմուրէ պիր կէնճ գըզըն իգամէթ իտէճէկինի պէեան իլէ, խանէ իյճաբը օլարագ պիր այըդ 45 ֆրանգ տախի բէչին վիրերէք Աննա Ֆօր օ ագչամընը մեզբիւր բարթամէնթօտա եէրլէշտիրիլմիշ տիր։

Պէեազ կիճէլիք կիյտիրիմիշ օլան պուգըզ իլէ միւթթէհիմլէրին թավը ուճարէքեաթը, խանէ սահիպէսինճէ չիւպհէեի տավէթ իթմէքլէ, մերգումէ անլէրին, խանէսինտէ իգամէթինէ միւսաատէ եիմմէմիշ տիր։ Պունդան իւզէրինէ Դուրնունուն Դեբէոի Աննաեը Արան մահէլլէսինտէ Ապրամ սօգաղընտա վագը խանէլէրինէ կէօթիւրմիշ տիւք, օրատա միւթթէհիմլէր ատի պիր օտատա իսքեանա իթմէքտէ իտիլէր։ Լաքին պունլար Աննաեը սահիպէյի սերվէթ կէօնթէրմէք, վէ պինաէն ալէյհ տարաթ ու տէպտէպէ իշէրիսինտէ սիկուրթա գումբանեասընը ճէնթթէսինէ իրաեէ իթմէք իչին տիկէր պիր խանէ արամաղա պաչլատըլար։

Ապրիլին 1-ինտէ Գուրնու Օրիոլ տէբէսինտէ կազըգ պիր աքօշիճօլուպ քիրաեա վիքմէք արզուսունտա պուլունտուզունու պիլիկի կօզիօղ գասընը խանէսինէ կիթմիշ, վէ Դեբէոի տախի պէրապէր օլտուզու հալտէ, մերգումէեի պալարընը մագամընտա կէօրթէրմիշ տիր։ Իրթէսի կիւնիւ ապրիլին 2-ինտէ մահէլլի մեզբիւր զիեաբէթ իտիլտիքտէն սօնրա, իւչ այ իչիւն շէհրի 100 ֆրանգ օլարագ մեզբիւր քէօշկիւ քիրալամըշլար տըր։ Արտիսոն վատ իթտիկի վէճհլէ քէնտիսինտէն թալէպ օլունան մեպլաղը իթա իտիպ, իշթէ պու բարատան Գաբրնու քիրաեը վիրէպիլմիշ տիր։

Գուրնու իսթէտիկի կիպի պիր գըզ պուլտուգչան, վէ կիւզելճէ պիր տաեիրէ թուրթուպ օթուրթտուգտան, վէ միւնասիպ կէօրտիւկիւ թարղտատա էլպիսէ կիյտիրթտիքտէն սօնրա, կիտիպ թէքքարէն սիկուրթա գումբանեասընընն աճէնթէսիյլէ կէօրիւշմիշ տիր։ Վէ տպրիլին կինտէ Գուրնու վէ աճէնթէ Բօզա քէօշքինէ կիթմիշլեր, վէ Աննա Ֆօրու, սաչլարընը կիւզելճէ ֆէրէ իտիպ վրիւզելճէ տօնանմըշ, վէ կէօզլէրինէ սիրմէկլեր չէքիպ պէեազտա պիր կիճէլիք կիեինմիշ օլտուզուա հալտէ պուլ-

մուշլար տըր։ Աճէնթէ, մեզպուրէնին հագըզաթէն պիր գօմանտանընդ «մեթրէս»ի օլտուզու զանընտա պուլունտուզունան, բօլիցա քեաղըտընը քէնտիսինէ թագտիմ իթմիշ, վէ մերգումէտէ իշաէն թէմամըյլա պիիտագէր օղտուզու հալտէ իմզա իթմիշ տիր։ Վէ սիկուրթա քիմին լէհինտէ իսէ անընդ իսմինին եազըլմասընդն մատտէսինէ կէլինճէ, Գուրնու, իւզէրինտէ, Նէկը սօգաղընտա 14 նիւմերօտա խանէճէ մուգ մարտիսօնուն ինմի եազըլմըշ պուլունան պիր քեաղըտա խագտիմ իթմիշ, վէ իշթէ գօնթրանթօ մերգումուն լէհինտէ ագտ ու իմզա իտիրմիշ տիր։

(Տէվամ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՄԻԶ ՎԱՂ ՄԸ ՏԸՐ ԵՕԳՍԱ

ԷՍԿԻ՞ ՈՒՍՈՒԼՄՈՒ ՀԻՆԻՔՄ ԻԹՄԷՔՏԷ ՏԻՐ

(Տէ-Ռէ Նէ-ոիէ-Դէրէն հոդոր)

Պիզիմ պու հիսապ վէ պու լիթիգաորմըզա նէզարէն, մէզքիւք Ցրհեպանոց հիչ պիր վագբթա քէնտի մէսարիֆինի գաբաեամաերպ, տաեիմա քիվիսէ սանարզընա պիր պար օլտուգան պաշգա, չօճուգլար հագդընտա տախի, մէզքիւք մէսարիֆէ նիսպէթլէ պիւեիւք պիր ֆաեէտէի մուճիպ օլմամաեաճագ տրը, չիչինքի, էկէր մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա, քէնտի էվլէրինտէ թէրթիպ վէ կամսօտ մօտիսթալըգ իսէճէքլէրը իսէ, անընդ էչին պու գատար էմէք, գահվէթ, ֆագբթ վէ մէսարիֆէ իհթիճաճ եօղտուր, այտա եալընըզ սէքիզ օն լիրա գարֆ խիլէրէք պիր տեչսխանէ աշըլաճագ, օրտա, հէր, իսթեեէն գըզ, օլ խուսուսատա հէր լաղըմ կէլէնի, հաֆթատա եօգընընը պիր գաչ տէֆա կիտէրէք, էն չՀՀդ ալթը այտա էօյրէնէպիլիր չ վէ պուգա, պիր սէմթտէ վէ եա պիր մահէլլէտէ, պաչընճա պիր իքի սէնէ իչին էլզեմ տիր չանտէն սօնրա, հէփսիտէ չօրպագ, գըրոչ չ վէ էմտալի էլ հիւնէրլերի մխիլաեա, ճէնթագ պէչ ալթը եաշընտալար իքէն պիր պիլինտէն բէք ալեա էօյրէնէպիլիրլեր վէ էօյրէնիրլեր, պիդ պունուն պէօյլէ օրտաընը քէնտի կէօզլէրիմիզլէ սքէնտիթէճ-ֆիպէմիզլէ կէօրմիշիզտիր։ Հէրէ 7-8 սէնէ մեզքիւք էլ հիւնէրլերինէ, Ագապեան վարժարանտա, պիլիեէկք էհեմմիյէթ վիրէրէք, իքի պին լիրատան զիեատէ բարա սարֆ իթտիքտէն սօնրա, իքի եիւզ լիրալըգ պիլէ ֆաեիտէսի օլամաեաճաղընը անլաեըպ իսքէսթթ օլմուշուզ տուբ։ Զամամ գըզլար իչին էն ցիեատէ էհեմմիյէթլի օլան չէյ պիշմէք իլէ տիրմէքտիր, օնտան մատտաը պիհուտէ տիր պիր գըզըն իյնէ իլէ եարաճաղը պիր չալըն եիւնիւ վէ էմէկի սայքի եիւզ գուրուշ գըյմէթինտէ օլտուզու հալտէ, ֆագբիգ պատան չըգանը իսէ, անտէնտէ ալեա օլարագ, եալընըզ եիւզ բալտեա սաթըլմագտա օլտուզունու հէր քէս կէօրմէքտէ տիր։

Վէ եո՛գ, էկէր մաղազալարտա կիտիպ չալըշմալարը, վէ օլ եօլտա բարա գատանմալարը միւրատ օլունմագտա իսէ, արթըգ պիզիմ իթիգատըմըզճա, օրէք մուզիրրտիր, մաղազալար իչին գըզ եէթիշտիրմէք աէկէլ, էկէր միւմքին իսէ, զաթէն մաղազալարտա պուլունանլարը տախի աճրեարագ չէքիպ ալմալրէրզ, վէ գաերպ էվլէրինտէ չալըշտըրմալրէրզ, էվվէթ պիզ, ալաֆրանկանըն մէզքիւք հալինէ վէ տաեէթինէ տախի, հատտէն զիեատէ գարշրէրզ, պիզճէ գըզլաք, էրքէքլէր կիպի, մաղազալարտա չալըշըպ տա պըլտրրճըն էթի եէեէպիլմէքտէն իսէ, քէնտի էվլէրինտէ վէ վանիտէրի, գալարը վէ թէյզէրի՞ հէմշիրէրէրի գէթուզունա չալըշարագ, եանընդ բէյտիր էթմէք եէեէպիլսէլեր, տահա՛ ինի վէբէք չօ՞գ իեի՞ տիր, վէ պու ասֆալտլուզունուզուն իսէ հագդը սէպէպի պալթ պիր

օլմաեբպ, իլլա պին տիր, պիզ էվրօպաեր պիտտէֆաթ հէմ կէօրմիշիզ տիւր, հէմ միւթաչաա իթմիշիզտիր, վէ հէմտէ օլ պապատէ չօգ քիթապլար ծգուտուշուզ տուրբ էկէր ֆուգարա գըզլարը իչին տիւն եատա պիր ճէննէթ վար իսէ, օտա թիւրքքեամըզտատըր, օ տա ալաթիւրգալըզմըզտա տըր, վէ մուղաեիրի օլարակ, էկէր իշճի վէ ֆագըրե գըզլար իչին տիւն եատա պիր ճէհէննէմվար իսէ, օտա էվրօպատատըր, վէ օտա, գատրն թաեֆէսինին չարշըլարտա վէ մաղազալարտա չալըշմաեա միւհթաճ օլմալարընտատըր։

Էմմա, Պէյօղլու Խնամակալութիւնու, «ուն» եէրինէ «իւն» գաղանմագ վէ եախօտ սէվմէք իսթէր իմիշտէ, եանի, սէնէտէ պիր գաչ տէֆա, մէգքիւր Արհեստանոց հագդընտա զաղէթալարտա բարլագ բարլագ մէգալէէր վէ մէտհ ուսէնալէր եազըլմասընը տրզու իտեր իմիշտէ, սէնէտէ 60 պին զուրուշու օ ուղուրտա ֆէտա իտէր իմիշ, վէ էրքէք չօճուգլարըն էքթէպլէրինի էօյլէ սէֆիլ հալտէ պըրագըր իմիշ, օնատա գարչըրգ պաղդա պիր չէյ տիմէեիզ, եալընըզ էլլերիմիզի եըյգաեարագ, վէ «Արիւն ձեր ի գլուխ ձեր» տիեէրէք կէչիվէրիրիզ(1)։

Պէյծղլու մէգթէպլերի հազդգընտա պիլ միւնասէպէ գոս գատարճըգ պէեանը էֆքեար իթթիքտէն ասնրա, կէչէլիմ չիմտի ատտէտ։

Թիւրքիաբզտա, թէքմիլ մելլէթիմիզ իչին, չէօղլէ քի, հաթթա Վանտաքի, Մուշտաքի վէ Զէյթուշտաքի քէօյլերիմիզ իչին պիլէ, Սահմանադրութիւնուն իճրասը հէմ միւքին իմիշ, վէ հէմտէ միւֆիտ (ֆաեիտէլի) եանի բանդէհիր իմիշ էմմա, Պէյօղլու իչին հէմ միւմքին տէկիլ իմիշ վէ հէմտէ մուզիրը (զարարը) եանի զէհիր իմիշ։ չօ՛գ իեի, հայտե ֆարզ իտելիմ՝ քի պունու անլատըգ, լաքին, պայլըճագ պիր նծգթա վար տըր քի, անը հիչ անլաեամասեօրուգ, եանի տիմէք իսթէրիզ քի, Պէյօղլունճա տէրքեար օլան պու իսթանֆյեէթին սըրը ու հիքմէթինէ սեպեպ, Խնամակալութիւնուն եիրմի ազատան իպարէթ պուլունան թէքմիլ հէյեթի՞մի իմիշ տիր, եօքսա չու քէրամէթ, մէգքիւր հէյեէթին ատենապետի օլան սեատէթլու Նուրեան էֆ։ հազրէթլէրինին չախընամ՝ մախանուս իմիշ տիր։ Էկէր, թէքմիլ հէյեէթաե պիր քէրամէթ վար տըր տէնիր ինէ, օլամազ, չունքի, մէգքիւր հէյեէթ պէշ ալթը թազըմտան իպարէթ օլուգտան, վէ իչլերինտե տաեիմա էֆքեար միւպաեինէթի պուլունուգտան պաշգա, հաթթա պու տէֆա տա, պէշ ալթը նէֆէրինին թէպտիլինէ լիւգում կէօրիւտիւիւ, վէ Փաթրիգ խանէեէտ պիլտիրիլերէք գապուլ օլունտուղու, վէ եէրլէրինէ սաեիր զաթլարըն թաեինզըլընճաղը, վէ էվվէլքի ազալարըն, հալիյլէ, ֆագաթ սէսսիզճէ կիւճէնտիքլէրի խապէր ալընմագտա տըր։ տիմէքտիր քի, չու հիքմէթ վէ չու քէրամէթ, ումում հէյեէթ իւզէրինտե տէկիլ տիր։ վէ օլ հալտե, մէգքիւր հիքմէթ վէ քէրամէթին, եալընըզ Նուրեան էֆ։ հազրէթլէրի իւզէրինտե գալմասը իզթիզա իտէր։ իմտի, էկէր էօյլէ իսէ, պունտա տա պիր թէնագուզ հասըլ օլուր, զիրա, էֆէնտիի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, պիզզաթ քէնտիսի հէմ իսթիֆա իթմէքտէ տիր, վէ հէմտէ նիզամնամէնին իճրասընա էլզէմիյեէթ կէօսթէրտիկիյլէ պէրապէր, Պէյօղլու էհալիսինին, քէնտու քէնտու-

(1) Էկէր մէգքիւր Արհեստանոց Ֆագըրէ չօճուգլարըմըզը, պիր կիւն մէտարը թէպտիւշլերի օլմագ նիյեէթիյլէ քիչատ օլունմաեըպտա, զէնկին չօճուգլարը իչին քիչատ օլունմուշ օլսա իսի, կէրչի ինթիհար իտէր իսկը, հալպուքի չիմտի թէճաճիպ իտաէրէք պէեան իտէրիզ քի, էկէր իչինթիկիմիզ կէօրէ, 120 նէֆէր չակիրտանը գըրգ նէֆէր գատարը միլէի սաեիրէ գըզլարընան իպարէթ իմիշ, ամապա պուտա սահիհմիտիր։

եի իտարէեէ միւդթէտիր պուլունմասընա չէհատէթ իյլէմէքտէ տիր, հալպուքի Փաթրիգխանէ, պունա տախի իգնա օլմաեարագ, հալէա, Սահմանադրութիւնուն բաֆա գօնուլմասը, վէ միւթէվէլլիլք ուսուլինին իպգասը ճիհէթինի իլթիզամ իյլէմէքտէ տիր։ պինաէն ալէյհ, պունտա, եա էհալիսէ մալիւմ օլմաեան պիր սըրը ու հիքմէթ պուլունմագտա տըր, եա հէմ գըզը վիրմէեիպ վէ հէմտէ կիւվէեիի տարըլթմամագ թարիգի թուսթուլմագտա տըր, վէտէ եախօտ, թէքմիլ Խաթանպօլտա, մէգքիւր էսկի ամիրալըգ ուսուլինէ, Պէյօղլու պիր միսալ վիրիկէրէք, տօլաերտան պիր գարու աչըլմասը միւրատ օլունմագտա տըր։

Վէ պուտա թադիի տիր, գիրա, զաթէն պիզիմ նիզամնամէմիզտե էօյլէ նօղթալար վար տըր քի, հէման հէր կիւն մուրաճաեատ նէպէպիյէթ միրմէքտէտիր, վէ անը իչին տեր քի հիչ պիր իշ կէօրիլմէմէէրէք, թատիլ ու թէսվիյեէսինէ էշէտտի լիւզում կէօրիլմէքտէտիր, վէ պինաէն ալէյհ, տեկիլ եալընը Խաթանպօլտաքի երիմի դրթա թաղական խորհուրդլար վէ եախօտ էհալիլերի թարաֆլարընտան, իլլա թաշրալարընտա հէրթարաֆընտան, պիր մուտարագա վէ եախօտ պիր միճատէլէ զուհուր իտէր իթմէզ, էկէր իսթէրլէր իսէ, Փաթրիգխանէեէ, Պէյօղլունու միսալ կէօսթէրէրէք, էսկի պաշը պօզուգլուգ, վէ եախօտ իշխանլըգ վէ ամիրալըգ թարիգինի թուսթաճանլարտը, վէ Փաթրիգխանէտէ հիչ պիր չէյ սէօյլէեէմէեէճէքտիր, չունքի միւթէրիզ պուլունանլար, պա իրատեի Սէնիեէ միւոատատ պուլրուլմուշ օլան, վէ հաթթա Տիւսթուրա կէչմիշ պուլունան նիզամնամէմիզի իպրազ իտէպիլէճէքլէր տիր։ վէ հաթթա Փաթրիգխանէտէ Պէյօղլու «միւսթէնա» տըր տիեէմէեէճէքտիր, չունքի, Ընդհանուր Ժողովտա, նէ Փաթրիգխանէ մէճլիսինէ, էօյլէ իսթէտիկի մահէլլի, վէ նէտէ շու եա պու մահէլլի միւսթէնա թուսթապիլմէսինէ տաեիր պիր գարար վիրիլմիշտիր, նէ էօյլէ պիր գարար Պապը Ալիեէ պիլտիրիլմիշտիր, վէ նէտէ հիւքիմէթի Սէնիյեէ ճանիպի ալիսինտէն թաստիգ պուլրուլմուշ տուր, սրրի քէյֆիմաեէշա պիր կիտիշ օլտուղու հալտե տէվամ իլլէմէքտէ վէ իսէպիլմէքտէ տիր։

(ՏԵՎԱՄ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԱՑՈՒՐԹՏԱՆ

... Խմբագիր,

Պարոն Արփիար քնաշրջիկ մը կը թուի այս օրեր, նորին ստաբանութիւն, հակասութեանց մէջ կը տատանի քուն ընդ արթուն։ Անցեալ օրեր մայրաքաղաքի Երեսփ. Ժողովին ընտրութեանց համար բաներ մը գրած էր, որով ինքզինք ժողովրդական կը ցուցնէր գաւառացիքս՝ չիտակն ըսելով, գովելինք այդ պարոնը, և քիչ մնաց պիտի յայտարարէի բոլոր գաւառներուն՝ որ ամեն թերթ թողլով, Պ. Արփիարի թերթին դիմեն, իբրև թշնամւոյ ամիրայական դրութեան և մեծ պաշտպանի հաւասարական դրութեան, զոր Մանգումէ՝ որ Արփիարի պէս գաւառացի մ՚է, անտես ըրած էր, և անցեալ օր «Արեւելք»ը կը պաշտպանէր ընդդէմ մեծն Արփիարի թերթին՝ ածականաց՝ ստորոդելեաց, շուքի և պերճանքի բաներուն համար։ բայց այս օրեր զղջացի և սիթափեցայ։ և իրաւունք տուի «Մանգումէի» սկզբունքին։ վասն զի Պ. Արփիար, կ. Պոլսոյ մէջ զատ և գաւառաց համար զատ կը յաչդէ։ կեդրոնին մէջ ժողովրդական կ՚երեւի։ և կ՚ուզէ մեծամեծ անձնաւորութիւններ, ըսելով թէ «հրապարակագիր, խօսող, երիտասարդ մարդիկ չ՚ընտրուեցան Ազգ։ Ժողովին համար, այլ ազդեցիկներ», կամ մէկ խօսքով ամիրայական դրութիւն առաջ կեր կածէր կը կարծէր Հայրենիքի խմբագրութեան մեծապատուութիւնը, իսկ գաւառաց մէջ, այս օրերս մանաւանդ Բաբերդի քանի մը լալկան լափլեզներ գրութիւնքը հրատարակելով՝ Սահմանադրութեան օրինաց, կրօնական ազատ իրական աւանդութեանց, եկեղեցական վեհութեան պզբունքին ուղղակի անուղղակի թշնամի եղող քանի մ՚երեւելեաց պաշտպանութիւնը կատանձնէ ընդդէմ Առաջնորդին, որ բաղում զբաղանք կրելով՝ վերջապէս մեկնեցաւ աստի, և ոչ միայն այսչափ, այլ պարոն Արփիար՝ փոխանակ ամբողջ դրուածներն հրատարակելու, ինք իւր կողմէն ընածի պէս կը խօսի, Տէր Ամբրոսիոսի կուսակից կարծուած անձնաւորութեանց դէմ՝ Եղուարդսի առաջկաբէն, չը գիտէ սակայն և չուզէր պարկեշտօրէն ճանչել, թէ զէթ բարոյական երաշխաւորութիւն մը պէտք էր այդ անվայել տողերը երեւան հանելու համար։ արդ՝ երդնչխաւորել պէտք էր այդ յուբերուն ստանգութիւնը, և որովհետև անմիտ գտնուած է հոդ Պ. Արփիար, ահա կը սեմ թէ բուտեր կը յերիրէ Հայրենիքի 94 թիւ թերթովը։ ուր վարժապետ վ. և Բաբերդի ուսումնական մարմինը՝ «օձին տուտը և աւանակ» կոչած էր, իսկ ամիրայական խաղեր խաղցող քանի մը անձինքը «գլուխ օձին, և ուղտ ժերբացեալ»։

Պարոն Արփիար, կամ Հայկազն՝ կամ դիտող ես, ինչ ես, դուք ձեր լեզուն ձեզի քաշեցէք, Բաբերդի երեւելիները օձ չեն, ուղտ ալ չեն, վերջապէս ոչ սողուն են և ոչ չորքոտանի։ ձեր ակնարկած անձինքն նլ տուտ և աւանակ՝ առաջնորդ ուղտի չեն, այլ ամենքն ալ մարդ են, մէկ կարգը քիչ մը հարուստ, միւսներն գրչի տէր և օրէնսդէտ, որ և ձեր պաշտպանած օձի գլուխներուն կամ ուղտերուն (դուք կը՚սէք) դաս կուտան Սահմանադրական օրէնքը, մակէ առաջ այդ օձեր՝ որ տակաւին օձ չէին եղած, (որովհետև դուք տակաւին այն ատեն հացին մամա կը՚սէիք) սիրով կ՚ընդունէին ձեր տուտն կարծածներուն խրատները, բայց յորմէ հետէ՝ դիտողդ, փեսայութեան արփունքի հասար, և դու Հայկազնդ երբ լափիզել ուսար, Բաբերդի վանքերն անբարոյականացուցիր, ընտիր ընտիր բարեմասնութիւններն ընտանեկան՝ խանգարեցան, այժմ ձեր բարուց համանման թերթ մ՚ալ գտար, ուրեմն վա՛յ Բաբերդի՝ որ ձեզ պէս մանուկ գործիչներու ձեռք պիտի մնայ, դրպրոցնիդ մեծ վկայ է ձեր բարուց, յօդուածնիդ սրբագրող վարժապետը կենդանի վկայ մ՚է ձեզ պէսներուն գաղափարաց խանգարման։ Բայց այսու ամենայնիւ շատ առաջ մ՚երթաք, երկիրը ձեզ նմաններուն ձեռք չ՚ենք կրնար թողուլ։ Քեզ ասեմ, Հայկազնդ, Ֆ. ստորագրութիւնդ չիսթած է զքեզ, ուրիշ անձի մը կարծեր ես իմ ստորագրութիւնս, մի՛ խաբուիր, թէև իմ յարեկամս է այն, բայց ես այն չեմ՝ Ֆ. Քնար ըսել է, ամբարհաւաճ գիւղահարներու, կամ քեզի նման ողորմելիներ։ բուն վիչտերը կ՚ամաքէ երբ հնչէ, որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։

Ֆ.

ՍԱՐԱՖԻՑԵԼ

ԴԱԼԱՔԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Դեկտ. 27, սաաթ 5

Էս. Ուս. միւպէտտէլէ. սէրի Ջ		
Տիւն ագչամ գափանտը.	20	9
Պու սապահ աչըլտը. . .	20	5½
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ . .	20	16
Էկ աչաղը Ֆիեաթ . . .	20	5
Սէրի Ա. . . . . Ի. Լ.	44	5/8
» Գ. . . . . » »	25	5/8
» Ս. . . . . » »	18	43
Թահվիլաթք Օսմանլիէ . .	77	10
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ . .	78	5
Էն աչաղը Ֆիեաթ . . .	77	10
Թասֆիկէ	22	
Ներմէնտֆէր . . . . Ֆր	66	7/8
Օսմանիէ Թրամ. գ. ք. Ֆր.	500	
Եսթիխամ 8 կիւնէ . Լ. Օ.	290	
» 1 այա . »	550	
Գանուքիա ըէ օրտ		
Օսմանլիէ » . . Ռէբօր		
Շըմէնտֆէր » . . Տէբօր		

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Իսթանպօլ պանգասը Ի. Լ.	4	20
Սօսիէթէ ժէնէրալ . . »	4	15
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	20
Գրէտիթ ժէնէրալ օթոմ. Լ. Օ.	8	
Թրամվայ	6	5
Ռէժի . . . . . Դ. ք.	15	16

ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Իսթիգրազ 6% . . . . Ֆր.	377	50
» 4% . . . . »		
Պանգ Նասիօնալ . . . . »	425	
Լօրիօմ . . . . . »	125	

ԱԳՌԷ ՖԻՆԱՆՍԱԼԸ

Օսմ. ֆիր՝ 100 ղրուշ ղրուշ Ֆր.		
Սիմ մէճիտիյէ	107	36
Մէթալիք	97	20
Պէշլիք	101	
Սալթըրզ	101	10
Ինկիլիզ լիրասը	109	32
Ֆրանսըզ »	87	1
Բօլ	90	
Գարպոն գաեիմէսի . . .	9	23

ԳԱՄՊԻՈ

Լօնտրա	109	10
Փարիս	23	7½
Ֆրանգ		
Ֆիորէն	10	72½
Մարդ		

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԷԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլլէթի էֆրէնտիէ, վէ ալէմթը թէնասիլիեէ տաեիրէ Գալաթատա քէօրրիւ պաչը, Նիւմէրօ ։.

ԻԼԱՆ

Սագրզ Մամուլուն ճանիպի Ա. յվազեան Գէորգ էֆէնտինին պէշ սէնէտէն պէրու Գալաթատա Բէրչէմպէ բազարընտա վագը Իբսի խանընտա 1 Նիւմէրօյու մաղազասընտա, ալէա իզմիր վէ Սագրզ մաստիդալարը, վէ Պօղճա ատա Նէֆիս շարապլարը, վէ գօնեագ, սապօն, եաղ, ղէյթին վէ էմնալի պուլունտուղու, վէ իչթիրաեա բաղպէթ պուեեուրան ղէվաթըն մէճմուն վէ խօչնուն օլաճագլարը իլան օլունուր։

Հայճա, Թիւրքճէ, վէ պիրազ ֆրանսըզճա լիսանյարա աչինա օլտուգտան պաշգա, Նքթա, երաժշտութիւն վէ պիրազ տա տէֆթէր իլմինէ վագրթ պիր մուալիմ, կէրէք պուրատա վէ կէրէք թաշրատա տէրս վիրմէկէ հազըր պաչլունտուչունան իհթիեաճը յանլարըն մաթպաամրզա միւրաճաաթլարը։

ԹՐՈՎԱԹՕՐԷ

Թարգմանեաց Ա. ՀԱՆ Ց. ԲԻՒՐԷՃԵԱՆ

Այս հռչակաւոր թատերգութիւնը որ Վէրտիի յօրինած աշխարհահռչակ օպերաներէն միոյն պատմութիւնն է. Պ. Վահան Բիւրէճեան ֆրանսերէնէ թարգմանելով լոյս ընծայած է։ Թարգմանչին այս անդրանիկ գործը քաջալերութեան արժանի ըլլալով, կը յանձնարարենք ամէն բանասիրաց և թատերասիրաց։

Ը՚ծախուի բոլոր գլխավաճառաց և լրագրավաճառաց քով, ահճէ գարու սուճի Պօղոս և Յակոբ ազաներուն խանութը՝ Բերա ծխավաճառաց խանութներն ի գին 2 գահեկան։